

2. ЄБРР затвердив для України нову стратегію, яка замінить кризові пакети [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/10/8/641409/>.

3. Європейський банк реконструкції та розвитку визначив пріоритетні напрямки інвестпроектів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://iccua.org/evropejskij-bank-rekonstruktsiyi-ta-rozvitku-viznachiv-prioritetni-napryamki-investp>.

Ковальська К.Є.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 4 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник - асистент кафедри фінансів Білінець М.Ю.*

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Економічне зростання передових країн світу супроводжується бурхливим розвитком науки та техніки, що забезпечується належним рівнем фінансування науково-технічної сфери. Останнім часом в Україні спостерігається тенденція до зменшення обсягів фінансування науки, зокрема знижується частка державного фінансування. Така ситуація є великою проблемою становлення країни на інноваційний шлях розвитку, оскільки належний рівень фінансування науки є одним із найважливіших аспектів розвитку держави.

Наразі частка науковців серед зайнятого населення України сягає 0,49 відсотка, а це в 3,5 рази менше, ніж 20 років тому. У 2017 році цей показник у Фінляндії становив 3,27 відсотка, у Данії — 3,16 відсотка, Ісландії — 2,96 відсотка [2]. Крім того, втратили своє значення затверджені Верховною Радою України пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності в Україні. Припинилося проведення конкурсів на виконання та розроблення нових відповідних державних науково-технічних програм. Витрати в розрахунку на одного дослідника в Україні менші майже в 40 разів, ніж у США, у 35 разів — ніж у Франції, у 18 разів — ніж у Південній Кореї [2].

Наука – найбільш ефективна сфера капіталовкладень. У світовій практиці прийнято вважати, що прибуток від капіталовкладень у цю сферу становить 100–200 % і набагато перевищує прибутки інших галузей. Один долар, витрачений на науку, приносить від 4 до 7 доларів прибутку. Серед країн Євросоюзу найвищу частку видатків на наукові дослідження у ВВП мали Фінляндія – 3,17%, Швеція – 3,16% та Данія – 3,05%. Найнижчі сходинки займають Румунія – 0,38% та Кіпр – 0,48% [2]. На сферу науки з Державного бюджету України на 2017 рік спрямовувалося 0,24 % ВВП, що в 2,9 рази менше, ніж у 2013 році.[3].

Всього на видатки, пов'язані з дослідженнями, у 2018 р. за планом виділено 7,36 млрд грн, які розподілені між 28 розпорядниками [1]. Левова частка цих коштів спрямовується до НАН, МОН та галузевих академій. Порівняно з минулим роком, усі академії, крім мистецьких, мають отримати більше фінансування.

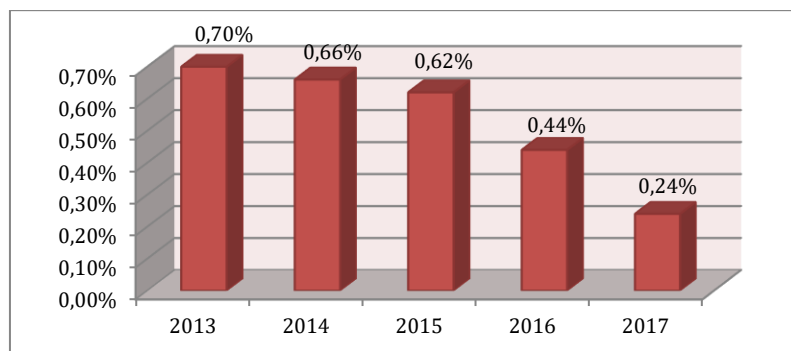

Рис.1. Динаміка частки видатків на науку з ДБ, % до ВВП

Видатки НАН зросли на 30% і сягають 3,5 млрд грн. Важливо, що окремим рядком закріплено 500 млн грн для тих підрозділів НАН, які успішно пройдуть нову атестацію. Також збільшено видатки на дослідження, які проводять ВНЗ (з 621 до 698 млн грн), крім того, збільшено внесок за участь у програмі "Горизонт -2020" (з 208 до 232 млн грн) та фінансування для Антарктичної станції "Академік Вернадський" (з 58,9 до 72,4 млн грн). Окрім цього, понад 355 млн грн розпорочені між 20 різними відомствами та міністерствами на оплату прикладних досліджень і наукових експертиз, а також на підготовку аспірантів та докторантів [1].

Отже, наукова діяльність є рушійною силою інноваційного розвитку країни, в реаліях стану фінансування науки в Україні, на мою думку, необхідно забезпечити:

- поетапне збільшення фінансування наукових досліджень та розробок до показників Європейського Союзу з обов'язковим базовим фінансуванням наукових установ на рівні 0,5—0,7 відсотка ВВП та розподілом решти коштів шляхом проведення прозорих конкурсів із залученням експертів міжнародного рівня;

- інструменти стимулювання залучення коштів реального сектору економіки для фінансування наукових досліджень та розробок;
- принципи спільного фінансування наукових досліджень та розробок за рахунок коштів державного бюджету та суб'єктів господарювання;
- розвиток грантової системи, у тому числі для молодих вчених, створення незалежного національного фонду досліджень (зі статусом самостійної юридичної особи та окремим рядком у Державному бюджеті України), що надаватиме гранти для фінансування наукових досліджень шляхом проведення прозорих конкурсів із високим рівнем незалежної експертизи.

Література:

1. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2017 р. [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України Український інститут науково-технічної експертизи та інформації. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/informatsiyno-analitychni/dovidka-realizatsiya-prioritetnikh-napryamiv-rozvitku-nauki-i-tekhniki-ta-otrimani-rezultati-u-2017-r.pdf>.
2. R&D expenditure / Eurostat Statistics Explained [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/R_%26_D_expenditure.
3. Стан розвитку науки і техніки, результати наукової і науково-технічної діяльності за 2017 рік [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України Український інститут науково-технічної експертизи та інформації. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/informatsiyno-analitychni/AD_NAUKA_2017.pdf.

Копаниця Я.І., Шеремет Б.О.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри страхування Димніч О.В.*

ПОРІВНЯННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ США ТА УКРАЇНИ

Багатокомпонентна пенсійна система в США вважається однією з найстабільніших у світі. Середні щомісячні надходження на рахунки пенсіонерів перевищують виплати громадянам ЄС. Люди старші 65 років є найзабезпеченішою категорією населення.

Варто зазначити, що пенсійна програма США є розподільною (солідарною). Система того ж типу діє в країнах СНД. Виплати непрацюючим громадянам здійснюються з фонду, який поповнюється з податкових відрахувань працевлаштованих американців. Кожен працездатний громадянин виплачує 6,2% власного доходу в пенсійний бюджет. Приватні підприємці вносять до фонду суму податку повністю – самостійно.